

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО

Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 16.05.2025 р. протокол № 7

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора Харківського
національного економічного університету

імені Семена Кузнеця

від 16.05.2025 р. № 160

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Другий (магістерський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Магістр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

С Соціальні науки, журналістика,
інформація та міжнародні відносини

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

С1 Економіка та міжнародні
економічні відносини
(за спеціалізаціями)

Харків, 2025

ПРЕАМБУЛА

Робоча група освітньо-професійної програми «Економіка розвитку»

Власенко Тетяна Анатоліївна, завідувач кафедри економіки підприємства та організації бізнесу, доктор економічних наук, професор – гарант освітньо-професійної програми;

Шиян Дмитро Вікторович, професор кафедри економіки підприємства та організації бізнесу, доктор економічних наук, професор;

Селезньова Галина Олександрівна, доцент кафедри економіки підприємства та організації бізнесу, кандидат економічних наук, доцент;

Щерба Марина Василівна, здобувач вищої освіти.

Орлов Віталій Володимирович, директор ДП ДГ «Елітне» Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН України.

Розглянуто на засіданні кафедри економіки підприємства та організації бізнесу, протокол № 13 від 10.04.2025 року.

Розглянуто вченою радою навчально-наукового інституту економіки і права, протокол № 7 від 16.05.2025 року.

ОП розроблена/оновлена на підставі:

1. Законодавчих та нормативних актів: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України ДК 003:2010.

2. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. № 382.

3. Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту.

4. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду.

5. Пропозицій роботодавців.

6. Рекомендації після процедур акредитації освітньої програми Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, протокол № 21 (50) від 26 грудня 2023 року.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються)

І. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузі знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальності	С1 Економіка та міжнародні відносини (за спеціалізаціями)
Спеціалізація	С1. 01 Економіка
Освітня програма	Економіка розвитку / Economics of Development
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та розрахункові строки виконання освітньої програми	очна (денна) форма – 90 кредитів, 1 рік 4 місяці; заочна форма – 90 кредитів, 1 рік 4 місяці;
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми НАЗЯВО № 12729, дійсний до 01.07.2029р.
Мова навчання / оцінювання	Українська, англійська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	Кафедра економіки підприємства та організації бізнесу http://www.kafepm.hneu.edu.ua/
Вимоги до зарахування	Для успішного засвоєння освітньої програми магістра вступники повинні мати вищу освіту першого (бакалаврського) рівня або другого (магістерського) рівня або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста та здібності до оволодіння знаннями, уміннями й навичками в галузі соціальних наук, журналістики, інформації та міжнародних відносин за спеціальністю економіка та міжнародні відносини (за спеціалізаціями), спеціалізація економіка . Правила та строки прийому на навчання розміщені на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця за посиланням https://pk.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/ .
Обмеження щодо форм навчання	-
Освітня кваліфікація	Магістр з економіки за освітньо-професійною програмою «Економіка розвитку»
Кваліфікація професійна	-
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Магістр» Спеціальність С1 «Економіка та міжнародні відносини (за спеціалізаціями)»

	Спеціалізація С1. 01. Економіка Освітньо-професійна програма «Економіка розвитку»
Мета освітньої програми	Підготовка компетентних професіоналів з економіки розвитку, які мають сучасне, творче економічне мислення та володіють теоретичними знаннями і прикладними навичками щодо прийняття управлінських рішень, розв'язання складних дослідницьких, інноваційних завдань та проблем функціонування бізнесу різного рівня в умовах кризових явищ та невизначеності.
Фокус та особливості (унікальність) програми	Акцент зроблено на формуванні та розвитку не тільки професійних компетентностей (hardskills), а й розвитку гнучких компетентностей надпрофесійного рівня (softskills) для забезпечення сталого розвитку суб'єктів бізнесу в умовах високо динамічного зовнішнього середовища шляхом використання сучасних методів проєктного економічного управління та побудови ефективних зв'язків зі стейкхолдерами. Особливістю програми є проєктне навчання, що забезпечує студентоцентрований підхід, дозволяє розкрити особистий потенціал, забезпечити розвиток освітньої траєкторії здобувача. Ключові слова: сталий розвиток, взаємодія в бізнесі, управління проєктами, стейкхолдери, softskills.
Опис предметної області	Об'єкт вивчення та/або діяльності: сучасні економічні процеси та явища, наукові методи нормативного, кількісного та інституційного аналізу, інструментарій формування міжнародної, національної, регіональної, секторальної економічної політики та економіки підприємства. Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих професіоналів з економіки, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних розв'язувати складні дослідницькі, інноваційні й управлінські задачі та проблеми функціонування економічних систем різного рівня, що характеризуються невизначеністю умов та вимог. Теоретичний зміст предметної області: загальні закони та тенденції економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; сучасні кількісні методи аналізу економічних процесів; інституціональний і міждисциплінарний аналіз; закономірності сучасних соціально-економічних процесів; теорії економічного управління для різних виробничих систем і секторів економіки. Методи, методики та технології: загальнонаукові та специфічні методи пізнання і дослідження; математичні, статистичні, якісні методи економічного аналізу; соціологічні, експертного оцінювання, анкетування; економіко-математичне моделювання, прогнозування; інформаційно-комунікаційні технології, спеціальне програмне забезпечення; методи дослідницької діяльності та презентації результатів досліджень. Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в економічній діяльності.

Академічна мобільність	Участь у міжнародній програмі академічної мобільності «JOUKRAINE – Спільне онлайн-навчання з Харківськими університетами в Україні за підтримки програми фінансування DAAD «Україна цифрова: Забезпечення академічної успішності в умовах кризи» та координації Південно-Вестфальського університету прикладних наук (Німеччина).
Академічні права	Можливість продовжувати освіту на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та здобувати додаткові кваліфікації в системі освіти дорослих.
Професійні права	-
Працевлаштування випускників	Магістр здатний виконувати професійні роботи згідно з чинною редакцією Національного класифікатора ДК 003:2010, а саме: 1312 Керівники малих підприємств без апарату управління в промисловості. 2414.2 Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки. 2419.1 Економіст із збуту. 2441.2 Економіст. 2447.2 Фахівець з управління проектами та програмами у сфері матеріального (нематеріального) виробництва. 3436.1 Помічник керівника підприємства (установи, організації). 3436.2 Помічник керівника виробничого підрозділу. Помічник керівника іншого основного підрозділу. 3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління.
Силабуси освітніх компонентів	https://hneu.edu.ua/informaciyiny-paket-magistr-ekonomika-rozvitku-2025

II – ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність визначати та розв’язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК5. Здатність працювати в команді. ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб’єктів та пов’язаних з цим компетентностей управлінських рішень. СК2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.

	СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв’язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки. СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження. СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку. СК6. Здатність формувати професійні задачі в сфері економіки та розв’язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв’язання, беручи до уваги наявні ресурси. СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб’єктів господарювання. СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері. СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем. СК11. Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення. СК12. Здатність до професійної комунікації в процесі прийняття управлінських рішень на основі розвитку особистісних характеристик СК13. Здатність до розроблення стратегії розвитку бізнесу та планів взаємодії груп стейкхолдерів.
--	--

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

III – НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ С1 ЕКОНОМІКА ТАМІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМ) СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ С1.01 ЕКОНОМІКА ОПП «ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ»

РН1. Формувати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб’єктами економічної діяльності.

РН3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

РН4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

РН5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

РН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

РН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

РН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

РН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

РН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

РН16. Формувати модель особистісного та професійного розвитку

РН17. Формувати траєкторію взаємодії зі стейкхолдерами бізнес-структур на основі балансу інтересів.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ

4.1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>1</i>	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	14	15%
<i>2</i>	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	10	11%
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>3</i>	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	51	57%
<i>4</i>	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	15	17%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :		90	100%
<i>в тому числі: вибіркова складова</i>		25	28%

Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	ВЗАЄМОДІЯ В БІЗНЕСІ (АНГЛ)	5	Екзамен
ОК2	МЕТОДИ ТА ТЕХНІКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	4	Залік
ОК3	РОЗВИТОК SOFT SKILLS	5	Залік
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	МАГ-МАЙНОР	5	Залік
ВК2	МАГ-МАЙНОР	5	Залік
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК4	УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ	5	Екзамен
ОК5	ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	5	Екзамен
ОК6	СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ	5	Екзамен
ОК7	БІЗНЕС ДІАГНОСТИКА	5	Екзамен
ОК8	КУРСОВА РОБОТА: УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ	1	Курсова робота
ОК9	КОМПЛЕКСНИЙ ТРЕНІНГ	3	ЗВІТ
ОК10	ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА	8	ЗВІТ
ОК11	ДИПЛОМНА РОБОТА	19	Дипломна робота
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК 3	МЕЙДЖОР 1	5	Екзамен
ВК 4	МЕЙДЖОР 2	5	Екзамен
ВК 5	МЕЙДЖОР 3	5	Екзамен

4.2. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Вибіркова складова навчального плану освітньої програми складається з: МАГ-МАЙНОРІВ, що студенти обирають з пулу вибірових дисциплін університету та МЕЙДЖОРІВ, що обираються з пулу вибірових дисциплін спеціальності (освітньої програми).

МАГ-МАЙНОР – умовна назва вибірових навчальних дисциплін підготовки освітнього ступеня магістр (МАЙНОР для магістрів). Сутність МАГ-МАЙНОРів полягає у

вільному виборі навчальних дисциплін таких напрямків, які відображають інтереси здобувачів вищої освіти, їх вподобання та плани на майбутнє працевлаштування. МАГ-МАЙНОР є обов'язковою складовою освітніх програм

Обсяг дисципліни МАГ-МАЙНОР – складає 5 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю є залік. Загальний обсяг дисциплін маг-майнорів складає 10 кредитів ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти очної (денної) форми навчання обирають по одній дисципліні в 1 та 2 семестрі на першому році навчання.

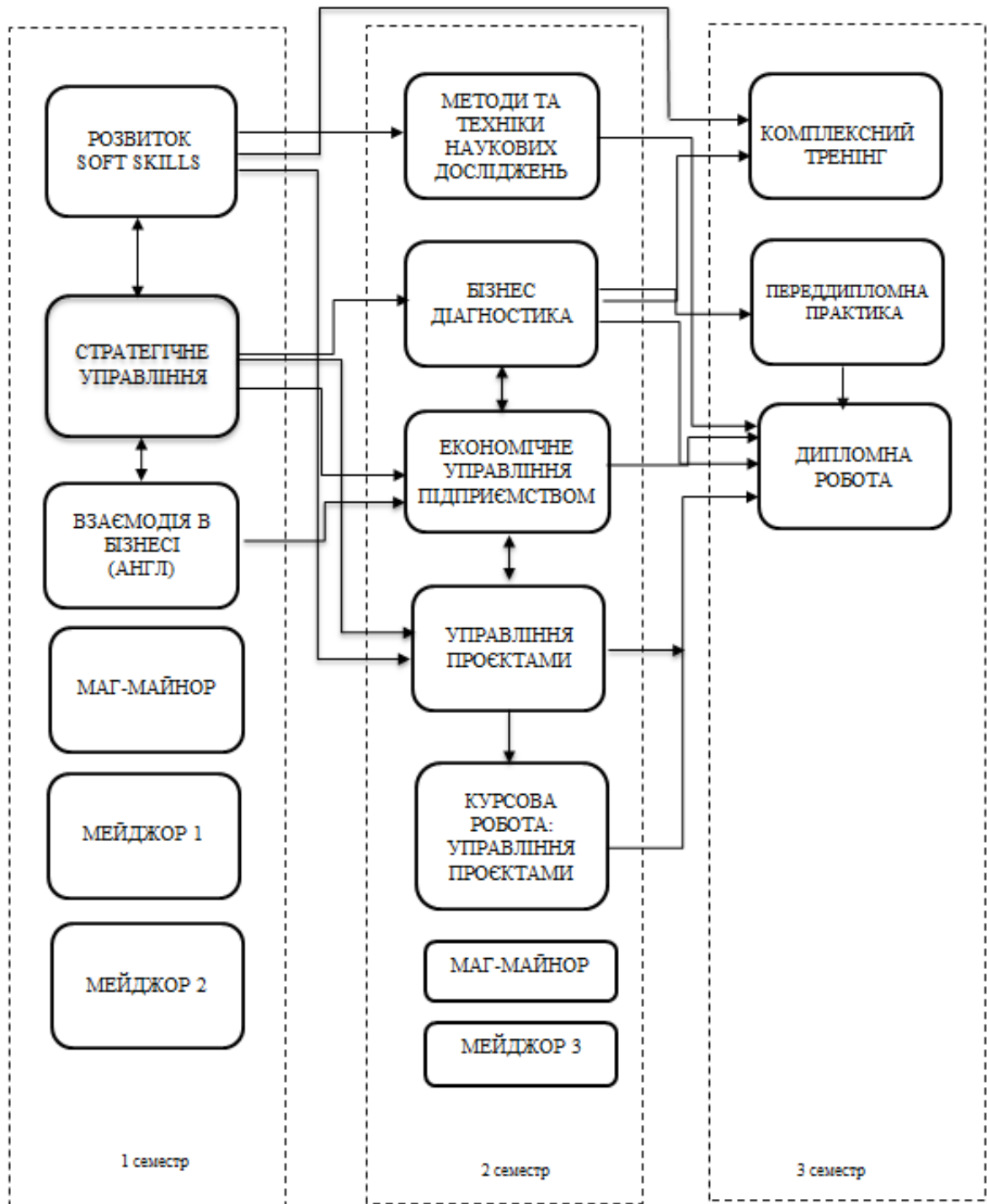
Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання обирають 2 дисципліни на 1 році навчання.

МЕЙДЖОР - дисципліна, що обирається здобувачем вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти з пулу спеціальності та/або освітньої програми. Призначена для формування індивідуальної освітньої траєкторії та забезпечує можливості здобувачу вищої освіти поглибити професійні знання в межах обраної спеціальності та/або освітньої програми та/або здобути додаткові не фахові компетентності.

Формою підсумкового контролю є іспит. Загальний обсяг МЕЙДЖОРІВ складає 15 кредитів ЄКТС.

Вибіркові навчальні дисципліни не формують результати навчання, що передбачені стандартом вищої освіти для відповідного рівня, але можуть поглиблювати певні з них та розвивати софтскілс. Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання обирають в якості мейджорів 3 дисципліни на 1 році навчання залежно від спеціальності (освітньої програми).

4.3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОПП «ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ» ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація за спеціальністю здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до вимог стандарту вищої освіти після виконання студентом навчального плану у формі: публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні відносини (за спеціалізаціями) Спеціалізація С1. 01 Економіка, освітньо-професійною програмою «Економіка розвитку». До атестації допускаються студенти, які виконали всі вимоги освітньої програми та навчального плану. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на інформаційних ресурсах закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця розробляє та затверджує: Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; регламент перевірки кваліфікаційних (дипломних) робіт на унікальність. Атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, здійснюється ЕК, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Дипломна робота магістра допускається до захисту перед ЕК за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений кафедрою економіки підприємства та організації бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи: Кваліфікаційна дипломна магістерська робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації магістра з економіки для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого ЕК визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома. Дипломна робота магістра є інструментом закріплення та демонстрації сформованих упродовж навчання загальних та спеціальних компетентностей відповідно профілю обраної освітньо-професійної програми. Для оприлюднення та публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційних робіт, запобігання академічного плагіату дипломні роботи мають бути розміщені на інформаційних ресурсах Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.
Вимоги до публічного захисту	У процесі публічного студент повинен показати уміння чітко і упевнено викладати зміст проведених досліджень, аргументовано відповідати на запитання та вести дискусію. Доповідь повинна супроводжуватися презентаційними матеріалами, призначеними для загального перегляду.

	Ухвалення екзаменаційною комісією рішення про присудження магістра з економіки та видачу диплома магістра за результатами атестації студентів оголошуються після оформлення в установленому порядку протоколів засідань екзаменаційної комісії.
--	---

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті розроблені на підставі Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості. Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетингово-моніторингових та соціальнопсихологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів, виконання Ліцензійних вимог, акредитації. Напрями: розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. Кузнеця затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення

	дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти, в) в разі зміни законодавчої та нормативної бази.
Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів	Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бально-рейтингової системи.
Забезпечення якості студенто-центрованого навчання, викладання та оцінювання	Планування, розподіл та надання навчальних ресурсів і забезпечення підтримки здобувачів вищої освіти враховують їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність.
Забезпечення якості науково-педагогічних працівників	Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Університету здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, її спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом календарного року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету.
Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)	Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів вищої освіти. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої-професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)	З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами та ін.
Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність	Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація за освітньо-професійною програмою публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Публічною є інформація про освітню діяльність за спеціальністю, включаючи критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цією програмою; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються тощо.
Забезпечення академічної доброчесності	Забезпечення запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регулюється такими документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням.
Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості. Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетингово-моніторингових та соціальнопсихологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів,

	виконання Ліцензійних вимог, акредитації. Напрями: розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. Кузнеця затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти, в) в разі зміни законодавчої та нормативної бази.

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом (за наявності) компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК1	ЗН2		К2	
ЗК2	ЗН1	УМ1		
ЗК3			К1	АВ3
ЗК4			К2	
ЗК5	ЗН2	УМ1		
ЗК6			К1	АВ1
ЗК7				АВ2
ЗК8		УМ1	К1	
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	ЗН2	УМ1		
СК2			К2	
СК3		УМ1		
СК4	ЗН2		К2	
СК5	ЗН1	УМ1		
СК6		УМ1		
СК7			К1	АВ1
СК8				АВ1
СК9	ЗН1			
СК10		УМ1		АВ1
СК11				АВ1
СК12	ЗН1		К1	
СК13	ЗН1	УМ1		АВ1

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

Програмні результати навчання	Програмні результати навчання																					
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності								Спеціальні (фахові) компетентності												
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13
РН1	+	OK2 OK6	OK2 OK5				OK4 OK8 OK5		OK2	OK6		OK5	OK5		OK5	OK6		OK11	OK6			
РН2	+	OK4 OK8		OK1 OK4 OK8	OK10			OK4 OK8	OK9		OK1	OK11	OK4 OK8	OK1		OK11	OK4 OK8					
РН3	+				OK1	OK1 OK9					OK1			OK2		OK5					OK1	OK1
РН4	+		OK4 OK8				OK4 OK8		OK4 OK8				OK4 OK8		OK4 OK8	OK4 OK8		OK11	OK4 OK8 OK6	OK4 OK8		
РН5	+	OK2	OK11				OK8 OK11	OK2 OK8 OK11	OK9	OK2		OK11		OK2			OK11			OK8		
РН6	+	OK3	OK9			OK9	OK4 OK8 OK11								OK1 OK9		OK4 OK8 OK11				OK3	OK9
РН7	+		OK2				OK5 OK11		OK2 OK5 OK9	OK2 OK5 OK7		OK5 OK7	OK5 OK7			OK5 OK7		OK11	OK11	OK4 OK8		
РН8	+		OK7 OK10 OK11					OK11	OK10 OK11	OK2 OK6		OK7 OK10 OK11			OK10 OK11	OK10 OK11			OK11			
РН9	+	OK5 OK6	OK5 OK6			OK9				OK2 OK5 OK6 OK9		OK2	OK1 OK5			OK5 OK6			OK5 OK6 OK9			OK9
РН10	+		OK2				OK4 OK8		OK4 OK8			OK4 OK5	OK4 OK8						OK5	OK4 OK8		

Програмні результати навчання	Програмні результати навчання																					
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності								Спеціальні (фахові) компетентності												
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13
												ОК8										
PH11	+	ОК5	ОК2	ОК1	ОК1		ОК4 ОК8 ОК11	ОК2	ОК2 ОК7	ОК2 ОК7				ОК2 ОК7	ОК5 ОК7	ОК7				ОК11		
PH12	+	ОК6 ОК11	ОК5 ОК7	ОК1		ОК4 ОК8 ОК9				ОК5 ОК7 ОК11		ОК5 ОК7 ОК11		ОК5 ОК7		ОК5 ОК6 ОК7 ОК11			ОК5 ОК6			ОК6
PH13	+		ОК10 ОК11					ОК11						ОК4 ОК8	ОК11		ОК4 ОК8 ОК11		ОК4 ОК8			ОК1
PH14	+	ОК1 ОК6	ОК6					ОК1 ОК11		ОК11				ОК5 ОК7	ОК5 ОК7	ОК11	ОК5 ОК7		ОК6 ОК11			
PH15	+	ОК4 ОК8		ОК4 ОК8			ОК4 ОК8		ОК9 ОК10 ОК11			ОК5			ОК5			ОК11		ОК4 ОК8		
PH16	+	ОК3		ОК3		ОК3					ОК3										ОК3	
PH17				ОК1 ОК3	ОК1 ОК6	ОК1 ОК6				ОК1 ОК6	ОК1						ОК1		ОК6			ОК1 ОК6

Гарант ОП
професор кафедри економіки
підприємства та організації бізнесу

підписано

Тетяна ВЛАСЕНКО

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми «Економіка розвитку»

Назва структурного / функціонального підрозділу / посадова особа	Підпис
1. Навчально-методичний відділ	
2. Відділ забезпечення якості освіти	
3. Завідувач випускової кафедри	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Економіка розвитку»
зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»
за спеціалізацією С1.01 Економіка
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та
міжнародні відносини»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
в Харківському національному економічному університеті
імені Семена Кузнеця

Сучасна економіка потребує висококваліфікованих професіоналів, здатних забезпечувати розвиток підприємств, регіонів та економіки країни в цілому. У цьому контексті освітньо-професійна програма «Економіка розвитку» другого (магістерського) рівня вищої освіти є важливим інструментом для формування нового покоління економістів, які володіють сучасними знаннями, критичним мисленням і здатністю створювати інноваційні рішення для сталого економічного розвитку.

Освітньо-професійна програма враховує положення Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Економіка» другого (магістерського) рівня та відповідає сучасним вимогам ринку праці, що робить її конкурентоспроможною в національному та міжнародному контексті. Інтеграція теоретичних і практичних аспектів програми створює умови для формування у здобувачів комплексного розуміння сучасних економічних процесів та механізмів їх регулювання. Особливої уваги заслуговує акцент на розвитку як професійних компетентностей (hard skills), так і надпрофесійних (soft skills), що сприяє формуванню у здобувачів комплексного підходу до управління економічними процесами. Завдяки цьому випускники здатні ефективно працювати у багатопрофільних командах, виконувати роль лідера у проєктному менеджменті та забезпечувати сталий розвиток суб'єктів бізнесу в умовах динамічного зовнішнього середовища.

Освітньо-професійна програма демонструє високу інтеграцію із сучасними потребами ринку праці та очікуваннями роботодавців, що досягається завдяки активній участі стейкхолдерів у її формуванні та моніторингу. Такий підхід дозволяє врахувати регіональні особливості розвитку економіки та потреби національного бізнесу, що є важливим чинником для підготовки висококваліфікованих магістрів.

Структура освітньої програми характеризується збалансованістю теоретичної та практичної складових. Наявність практико-орієнтованих освітніх компонентів, переддипломної практики та дипломної роботи створює умови для формування у здобувачів дослідницьких навичок та вмінь критичного мислення, необхідних для вирішення комплексних економічних завдань. Крім того, широкі можливості для індивідуалізації освітньої траєкторії, зокрема через вибіркові дисципліни (маг-майнори, мейджори), сприяють розвитку професійної мобільності та конкурентоспроможності здобувачів.

Визначені освітньо-професійною програмою результати навчання повною мірою відображають компетентності, що передбачені Стандартом вищої освіти, та формують у здобувачів здатність приймати стратегічні управлінські рішення, ефективно взаємодіяти з ключовими стейкхолдерами та забезпечувати стійкість розвитку економічних систем різного рівня.

Таким чином, освітньо-професійна програма «Економіка розвитку» є сучасною, науково обґрунтованою та практично орієнтованою. Вона відповідає вимогам Стандарту вищої освіти та враховує потреби ринку праці, сприяючи підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно реалізовувати стратегії економічного розвитку у різних секторах економіки. Програму рекомендовано до впровадження в освітній процес Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця як дієвий інструмент підготовки магістрів за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (спеціалізація С1.01 Економіка) другого (магістерського) рівня.

Рецензент:

доктор економічних наук, професор,
завідувачка кафедри глобальної економіки
Національного університету біоресурсів і
природокористування України

Наталія ВДОВЕНКО

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ
Начальник відділу кадрів
Підпис _____ С.ГРИЩЕНКО